

Dardanele bi radi imeli

Dobro informirani inozemski krogi v Moskvi so mnenja, da ni pričakovati med Rusijo in Turčijo nobenih neposrednih diplomatskih korakov, čeprav je 8. 11. t. l. potekla sedanja prijateljska pogodba med obema državama. Ni pa še to vzrok za vznemirjenje. Rusija je v preteklem marcu odpovedala prijateljsko pogodbo, da bi lahko začela pogajanja za novo pogodbo in sicer kakor se je Molotov izrazil "zaradi važnih sprememb, ki so nastale predvsem med drugo svetovno vojno." Iz tujine se čuje, da je agencija TASS odločno demantirala dve v tujini krožeči govorici. Zadnja naj bi se nanašala na neko poročilo iz Sofije, po katerem naj bi Rdeča armada imela vojaške manevre v bližini turške meje. Prej pa je agencija TASS poročala, da so ameriška poročila o odločitvah berlinske konference glede Dardanel popolnoma napačna.

RUSIJA ZAHTEVA VEČJO MORNARICO.

Inozemski krogi poročajo, da ima Rusija v načrtu ločena pogajanja za razširjenje svojih pravic glede Dardanel in da sedanja nedelavnost ne pomeni, da obe državi ne bosta v ugodnem trenutku načeli različnih vprašanj ter prišli do kakega sporazuma. Dodajajo, da Rusija zelo želi povečati svoje morske sile in da se ne smemo začuditi, če bo zahtevala zase iste pravice v Sredozemlju, kot jih imajo ostale države, vključno Vel. Britanija.

UNRRA OBNAVLJA ŽELEZNIŠKE PROGE V EVROPI. S pomočjo UNRRA so popolnoma obnovili železniško progo med Solunom in Aleksandropolisom. S tem je zopet Solun zvezan s Carigradom. Za obnovo prometa v vzhodni Evropi je UNRRA naročila več tisoč železniških voz in lokomotiv v Vel. Britaniji. Za obnovo prometa v Šeško-slovaški, Poljski, Jugoslaviji, Albaniji in Grčiji, je UNRRA dobila na razpolago lokomotive in gradbeni material za železniške mostove iz bližnjega vzhoda.

BOJ PROTI TAJNEMU GIBANJU V NEMCIJI. Reuterjev dopisnik javlja, da sedaj vadijo nemške policiste, da bodo pomagali brit. vojaški policiji in predstavnikom javne varnosti v boju zoper nove nemške tajne organizacije, ki je zavzela mesto "Volkodlakov" delovanje novega gibanja, ki si je nadelo ime "Deutschland für Deutsche", obstoja v glavnem v tem, da napadajo zavezniške vojske, kradejo, nategnejo jeklene žice preko avtomobilskih cest, varirajo telefonske naprave, širi-

jo nasprotne vesti itd. Po mnenju Reuterjevega dopisnika ima to gibanje prav malo zaslombe v mestih, mnogo pa je ima na podeželju, kjer dobro rejeni nemški kmetje v nasprotju z mestnimi delavci ne razumejo, da je mogoče preprečiti popoln gospodarski in socialni prelom Nemčije edino s prisotnostjo zavezniških čet. Glavni stam brit. armade na Renu je danes objavil sledečo izjavo o tajnem delovanju v Nemčiji: "Največja skrb Nemcev obstoja dandanes v preskrbi sredstev, ki so potrebna za življenje. Ako v zimskih mesecih ta sredstva ne bodo na razpolago v zadostni meri, ni izključeno, da razni elementi, med katerimi so tudi nacisti, ki se sedaj skrivajo, poizkušajo povzročiti izbruh nezadovoljstva in organizirati položaj, ki naj bi podprl tajno delovanje. Zaradi tega ne bodo smeli biti zmanjšani nadzorstveni ukrepi.

BOLGARSKI KOMUNISTIČNI VODITELJ JURIJ DIMITROV, ki je ves čas po oprostitvi v proces zaradi požiga Reichstaga 1. 1933 zivel v Sovjetski zvezi, se bo prihodnje dni

vrnil v Bolgarijo. Udeležil se bo splošnih volitev 13. novembra kot kandidat domovinske fronte.

VPRAŠANJE TIEŠINA. Češkoslovaški poslanik na Poljskem Joseph Kajret je izjavil dopisniku "Associated Press", da je mnenja, da bodo vsa teritorialna vprašanja med Poljsko in Češkoslovaško rešili na miren način, da pa vztraja češkoslovaški narod na vrnitvi velikega premogovnega in industrijskega središča Tiesina. Poslanik je dejal, da Češkoslovaška ne razume, zakaj ne bi mogla biti meje, ki so po prvi svetovni vojni dale področje Tiesina Češkoslovaški, vzpostavljene. Tiesin je vedno področje sporov. Leta 1938 je pripadal Poljski in je pozneje prešel k Nemčiji. Preteklega junija so ga poljske sile znova zavzele. Drugo vprašanje, ki ga bo treba razmotiti, piše dopisnik, je nemško področje Glatz, južno od Breslave. Poljaki so ga zahtevali zase, ker pa je na progi proti Pragi, se Češkoslovaki upirajo poljski zahtevi.

AMERIKANCI UNIČUJEJO VELIKE TOVARNE OROŽJA V NEMCIJI. Pionirske čete ameriške vojske so uničile tri velike tovarne orožja, ki so jih nacisti z velikimi stroški zgradili ob vznožju hribov bližini Geslingena. To uničenje predstavlja praktično izvedbo ameriških političnih načel za popolno uničenje vse nemške vojne sile. Te naprave, ki so bile označene v nemškem tajnem imenu pod imenom "Rubun", zavzemajo 7.000 km² skupno s predori in hodniki. Te tovarne bi morale izdelovati letala "Messersmidt" na reakcijski pogon in razne dele torpedov.

ŽIVILA ZA ANGLEŠKO ZASEDBENO PODROČJE V NEMCIJI. Angl. min. za prehrano Sir Ben Smith je sinoči izjavil odposlanstvu članov spodnje zbornice, da bodo gotovo količino živil, ki je bila prvotno namenjena za vojsko, poslali v angleško zasedbeno področje v Nemčiji, da pomagajo oblastem v boju proti kužnim boleznim, ki grozijo zaradi pomanjkanja hrane. Angleški minister je potem izjavil, da se bo z

vso skrbjo prizadeval, da bo dosegel cilj, ki si ga je zastavil in pri tem ne bo pozabil odgovornosti, ki jo ima do angleškega naroda.

NOVI GRŠKI MIN. PREDSEDNIK PANAYOTIS KANELLOPOULOS bo v prihodnjih 15 dneh obiskal London in Washington. Namen njegovega potovanja je prositi za večjo pomoč pri obnovi grške države.

S PASTIRSKIM PISMOM JE MADŽARSKI PRIMAS OBSODIL RAZLASTITEV CERKVENEGA PREMOŽENJA. "Reuter" poroča, da se od vseh madžarskih strank samo stranka demokratičnih meščanov ni pridružila protestu proti temu pastirskemu pismu.

AMERIŠKO VOJNO MINISTERSTVO je sporočilo, da bodo poslali v domovino koncem zime in v začetku pomladi vse bivše vojne ujetnike osi, ki jih je približno 400.000 v Združenih državah. Približno 50.000 je Italij nov, 5.000 Japoncev, ostali so pa Nemci. Vsi pripadniki italijanskih skupin, ki so se po predaji Italije izrekli za zavezniško stvar, bodo poslali v domovino še to zimo. Ti ujetniki se niso poslužili določil ženevske pogodbe, po kateri bi lahko odklonili delo za ameriško oboroževanje in so delali v raznih vojnih industrijah.

POLJSKI POSLANIK v Jugosl. viji Karel Vende je v spremstvu atašeeja za tisk dr. Marjana Jakobineca prispel v Ljubljeno.

FRANC. KATOLISKA LEVIČARSKA STRANKA, ki je predseduje zun. min. Bidault, je izjavila, da je pripravljena sodelovati s socialisti in komunisti v vladi treh strank pod predsedstvom De Gaulle pod pogojem, da bi to sodelovanje slo nelo na enakopravnosti.

LIST "DAILY EXPRESS" prinaša vesti iz Budimpešte, ki pravijo, da bodo predlagali proces proti dr. Latislavu Bardossya, bivšemu madž. min. preds., ker se je izkazalo, da ni kriv vseh obtožb. Kakor znano so Bardossya obsodili na smrt.

ZA ŽALNO KOMEMORACIJO V NEDELJO 11. t. m. bodo dobili glavarji barak zastonjske vstopnice, ki naj jih razdele prvenstveno svojcem vojnih žrtev.
DROBIŽ DOBITE V UPRAVL. "NOVIC".